

Dôvodová správa

Všeobecná časť

Návrh zmien Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 131 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady na území mesta Košice (ďalej len „VZN č. 131“) predkladáme s cieľom dosiahnutia ekonomickej rovnováhy medzi príjmami z poplatku za komunálny odpad a výdavkami za nakladanie s komunálnym odpadom. Uvedená povinnosť vychádza zo zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch, § 81, ods. 12, podľa ktorého **obec pri ustanovení výšky miestneho poplatku za komunálny odpad a drobný stavebný odpad vychádza zo skutočných nákladov obce na nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom.**

Mesto Košice má už niekoľko rokov nevyrovnané hospodárenie v oblasti nakladania s komunálnym odpadom. Výdavky na zber, odvoz a likvidáciu odpadu a ďalšie s tým súvisiace náklady sú každý rok vyššie oproti príjmom získaným z poplatku za komunálny odpad. Pre informáciu uvádzame, že za posledné dva roky 2021 a 2022 boli priemerné ročné príjmy z poplatku vo výške 10,5 mil. € a výdavky 12,8 mil. €. Nárast cien a vysoká miera inflácie (za posledné 2 roky vo výške 16 %) sa prejavuje vo zvýšených cenách v roku 2023 s predpokladanými výdavkami vo výške cca 16 mil. €. Od 1. 1. 2023 pribudla mestu zároveň povinnosť v zmysle zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch zabezpečovať triedený zber biologicky rozložiteľného kuchynského odpadu. Na základe prijatých zmien Všeobecne záväzného nariadenia č. 131 o miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady (ďalej len „VZN č. 131“), ktoré nadobudlo účinnosť od 1.1.2023, predpokladáme príjmy z poplatku vo výške cca 13 mil. €. Z uvedeného vyplýva, že v roku 2023 predpokladáme **rozdiel medzi príjmami a výdavkami vo výške cca 3,5 mil. €, ktoré mesto musí doplatiť z iných zdrojov rozpočtu.**

Mesto v nasledujúcom období nemôže (zákon o odpadoch) a nebude schopné doplácať na nakladanie s komunálnym odpadom z iných zdrojov rozpočtu. Ukázalo sa to aj pri zostavovaní rozpočtu na rok 2023, keď veľká väčšina miest, nevynímajúc mesto Košice, vzhľadom na aktuálnu ekonomickú situáciu a legislatívne zmeny hospodári v rozpočtovom provizóriu a nedokáže zostaviť vyrovnané rozpočty. Z dôvodu legislatívnych zásahov štátu a tiež z dôvodu poklesu počtu obyvateľov mesta Košice o viac ako 10 000 obyvateľov mesto v roku 2023 prichádza na podielových daniach o cca 25 mil. €. Aj z týchto dôvodov a v záujme udržania finančnej stability mesta a predovšetkým schopnosti poskytovať obyvateľom mesta všetky služby súvisiace s nakladaním s komunálnym odpadom na doterajšej úrovni považujeme za nevyhnutné pristúpiť opätovne k úprave sadzieb poplatku za komunálny odpad, nakoľko pri predložení „Návrhu zmien VZN č. 131 s účinnosťou od 1.1.2023“ neboli schválené sadzby podľa predkladaného návrhu (čo predstavuje výpadok v príjmovej časti rozpočtu cca 3,5 mil. €).

Za účelom zníženia rozdielu medzi príjmami a výdavkami z poplatku je nevyhnutné pristúpiť aj k úprave § 6 VZN č. 131 – zníženie a odpustenie poplatku.

Odporúčame vypustiť zníženie z dôvodu prechodného pobytu v inej obci alebo meste na základe potvrdenia, a upraviť vekovú hranicu osôb, ktorým sa poskytuje zníženie zo 62 rokov na 65 rokov. Možnosť úpravy vekovej hranice poplatníka, ktorým je fyzická osoba platí od 1.7.2020, na základe novely zákona č. 460/2019 Z. z., ktorou sa doplnil zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. Zvýšenie vekovej hranice na 65 rokov navrhujeme aj na základe správy hlavného kontrolóra mesta Košice, ktorá odporúča upraviť vekovú hranicu. Podstatou zmeny je prispôsobiť úľavu na poplatku zvyšovaniu veku odchodu

do dôchodku, ktorý opäť nadviaže na vývoj strednej dĺžky života. Pre porovnanie uvádzame poskytnutie zníženia z titulu veku s inými krajskými mestami na Slovensku:

<i>Krajské mesto</i>	<i>Veková hranica</i>		<i>Výška úľavy v %</i>	
Bratislava	-		-	
Trnava	+62		50	
Prešov	-		-	
Banská Bystrica	-		-	
Žilina	+62		30	
Trenčín	-		-	
Nitra	+72		50	
Košice	r.2023 +62	r. 2024 +65	r. 2023 50	r. 2024 30

V rámci tohto poplatku, bude potrebné novým spôsobom riešiť problematiku množstvého zberu v rodinných domoch a ním podobných samostatných objektoch, ako aj periodicitu zberu.

V meste Košice je zavedený paušálny poplatok na osobu/rok a štandardný nevážený množstvový zber ako súčin sadzby poplatku, veľkosti zbernej nádoby a frekvencie odvozu.

Novelou zákona sa zmenili sadzby poplatku za komunálny odpad nasledovne:

- paušálne za osobu a kalendárny deň v sume najmenej 0,02 eura a najviac 0,2 eura; obec môže paušálnu sadzbu poplatku vyjadriť aj v sume za kalendárny rok, t.j. min. 7,30 eura a maximálne 73 eur za kalendárny rok. **V súčasnosti je sadzba poplatku 0,1233 €/deň, čo je 45,00 eur na osobu za kalendárny rok.**
- za nevážený množstvový zber komunálneho odpadu a drobného stavebného odpadu v sume najmenej 0,01 eura a najviac 0,2 eura za jeden liter odpadu alebo dm³ komunálnych odpadov, ak v obci nebol zavedený vážený množstvový zber drobného stavebného odpadu. **V súčasnosti je sadzba poplatku vo výške 0,034 za jeden liter odpadu, čo pri frekvencii vývozu odpadov 1x týždenne a nádobe 110 litrov je 194,48 €/rok.**

Úpravu sadzby na rok 2024 t.j. **paušálny poplatok** navrhujeme:

- v sume 0,175 €, v prepočte na osobu/rok je to **63,87 € (4-členná domácnosť 255,50 €).**

Úpravu sadzby pri **množstvovom zbere** navrhujeme:

- v sume 0,0435 €, v prepočte na jednu kuka nádobu o objeme 110 litrov s vývozom 1x týždenne je to **248,82 na rok** (spravidla pre rodinné domy), pri kontajneri o objeme 1100 litrov s vývozom 1x týždenne je to **2 488,20 € na rok** (pre právnické osoby),

v tis. €

Rok	Sadzba paušál	Sadzba množstv.zber	Očakávaný náklad (v r.2024 +10% až 12,5% inflácia)	Očakávaný príjem	Rozdiel
2023	0,1233	0,034	16 000 až 16 500	13 000	-3 000 až -3 500
2024	0,175	0,0435	18 000	18 000	0

Osobitná časť

K čl. I

K bodu 1 (§ 4 – Sadzba dane)

Navrhované sadzby sa približujú očakávaným výdavkom za zber, odvoz a likvidáciu odpadu v roku 2024, v porovnaní s predpokladanými výdavkami v roku 2023 sú zvýšené o infláciu vo výške 10%.

K bodu 2 (§ 6 – zníženie a odpustenie poplatku)

§ 6 ods. 1 – vypúšťa sa písmeno „d) potvrdenia o prechodnom pobyte v inej obci alebo meste“, na základe ktorého bolo možné podľa doterajšej úpravy poskytnúť zníženie.

§ 6 ods. 2 – zvyšuje sa veková hranica poplatníka, ktorý bude mať nárok na zníženie poplatku z dôvodu veku zo 62 rokov na 65 rokov, na základe novely zákona 460/2019 Z. z. účinnej od 1.7.2020 a z dôvodu zvyšovania veku odchodu do dôchodku. Upravuje sa percento zníženia z 50% na 30%.

Košice, 28.03.2023

Spracoval: referát daní a poplatkov